

Érettségi vizsga 2020

**E. d) próba
Pszichológia**

2. Teszt változat

Humán profil az elméleti szakirányban; szolgáltatások profil a szakközépiskolai szakirányban; és minden profil és szak a vokacionális szakirányban, a katonai profilt leszámítva

- Minden tétel kötelező. Hivatalból jár 10 pont
- Munkaidő 3 óra.

I. TÉTEL

(30 pont)

Írjátok le a vizsgalapra a helyes válasznak megfelelő betűt, az alábbi helyzeteknek megfelelően. Minden esetben egy helyes válasz létezik.

1. Az érzetek minősége mely kifejezi minden érzet függését egy adott inger kategóriától és egy speciális megvalósulási rendszer működésmódjától, nem más mint az:

- a. érzelmi tonalitás
- b. időtartam
- c. erősség
- d. modalitás

2. Az észlelés, mint megismerő folyamat egy olyan képpel ér véget, mely minősége csökken, ha a tárgy:

- a. csak gondolatainkban van jelen
- b. az észlelő alany érdeklődése központjában található
- c. tevékenység közben kézbe vehető
- d. közvetlenül részt vesz a tevékenységben

3. Az átmenet a megismerő szenzoros lelki folyamatoktól a magasabb rendű kognitív folyamatokhoz megvalósul a.....által

- a. gondolkodás
- b. emlékezet
- c. képzet
- d. képzelet

4. Egy serdülő aki kijelenti, hogy szüksége van egy performáns számítógépre, egy szükségletét fogalmazza meg:

- a. mely ha nem valósul meg, biztosra veszélyezteti a fizikai integritását
- b. másodlagos (szerzett)
- c. elsődleges (velünk született)
- d. lehetetlen megvalósítani

5. Az erős intenzitású, stabil, hosszan tartó érzelmi átélések, melyek a személyiség teljes egészét megmozgatják azok az:

- a. érzelmek
- b. szenvedélyek
- c. hangulatok
- d. emóciók

6. A figyelemnek a nem szándékos, spontán formája melyet külső vagy belső ingerek válthatnak ki, a következő:

- a. szándékos (akaratlagos)
- b. pozitív
- c. nem szándékos, (akaratlan)

d. postvoluntăris

7. A felejtés sajátossága a következő:

- a. csupán csak a téves információktól való megszabadulás szükséglete hozza létre
- b. egy negatív jelenség, mely a hasznos, szükséges információkat is kitörli
- c. úgy pozitív, mint negatív jelleggel bír
- d. egy olyan jelenség, mely pszichés egyensúlyzavarról tanuskodik

8. A kommunikáció kifejeződése (expresszivitása) megvalósul:

- a. úgy a beszéd, mint az írott nyelv segítségével,
- b. csupán csak a költészetben
- c. a beszélt nyelv keretében, de csak a dialógusban és kolokviumban
- d. csak a beszélt nyelv minden lehetséges formájában

9. A képzelet azon formája mely biztosítja, hogy saját magunk számára elképzeljünk különböző helyeket, jelenségeket, eseményeket, csupán a szóbeli leírás alapján:

- a. ábrándozás (nyitott szemmel való álmodozás)
- b. akarattalan (spontán)
- c. perspektivikus álmodozás
- d. reprodukív képzelet

10. Mint személyiségfaktor, az öröklődés meghatározza a:

- a. a készségeket
- b. a jellemet,
- c. a temperamentumot
- d. a képességeket

II. TÉTEL

(30 pont)

A.

A bal oldali oszlopban fel vannak sorolva a gondolkodás műveletei, míg a jobb oldali oszlopban megszámozva vannak igaz kijelentések ezekkel kapcsolatban. Írjátok le a vizsgalapra a helyes megfeleltetését a két oszlopnak, vagyis a bal oldalon található betűk és a jobb oldalon található számok között.

a. Analízis	1. Az a művelet, mely a tárgyak osztályának a lényeges, közös tulajdonságait ragadja meg
b. Szintézis	2. Egy tárgy mentális összerakása az izoláltan megadott részekből
c. Elvonatkoztatás	3. Az emlékezés egy formája
d. Általánosítás	4. Egy tárgy tulajdonságainak átvitele a tárgyak egy egész csoportjára
	5. Egy tárgy elemeire bontása mentálisan és minden elem értékelése a teljes egész szempontjából

12 pont

B.

Olvassátok el figyelmesen az alábbi szöveget:

Az emlékezet nem csak biztosítja számunkra mindazt amit megtanultunk, hanem rendelkezésünkre bocsátja azt az anyagot mely segítségével átszervezéseket, átalakításokat hajthatunk végre, és ezáltal a képzeletünk működésének aljaként szolgál.

Kiindulva az adott szövegből, válaszoljatok a következőkre:

1. Nevezzetek meg két lelki folyamatot/jelenséget, amelyet explicit módon megemlít a szöveg
4 pont
2. Nevezzétek meg 3 tulajdonságát valamelyik lelki folyamatnak/jelenségnek, melyet a fenti 1.es pontnál említettetek
6 pont
3. Alkossatok egy példát melyen keresztül mutassátok be az emlékezet szelektív jellegét.
4 pont
4. Körülbelül 5 sorban érveljétek az alkotó képzelet hasznossága mellett.
4 pont

III. TÉTEL

(30 pont)

Olvassátok el figyelmesen az alábbi szöveget:

(...) I. Károly beszélgetései nagyjából a politikai és katonai problémákra fókuszálódtak. Szeretett egyedül lenni, szeretett a Peleş kastély körüli erdőben sétálni, ami élete büszkesége volt. (...) I Károly egy távolságtartó, hideg, büszke, hivatalos ember volt, aki mindig el volt foglalva azzal hogy biztosítsa a dinásziája presztízsét és nagyságát. Nem voltak barátai, kivételezettjei, se szeretői. (...) Aprólékos és pontos volt, mindenben amit csinált, és ezt a stílust várta el a körülötte lévőktől is. A pontossága már közmondásos volt, úgy mint az ajándék amit sok románnak tett: az óra. (...) Alacsony termetű volt, járása büszke, mindig emelt fővel járt, katonai testtartása volt. Ezért magasnak és uralkodónak tűnt. Hangosan beszélt, mintha mindig parancsokat osztogatott volna. Károly családi élete egyenes és kiszámítható volt, kiszámíthatatlan események nélkül. (...) I. Károly szívesen uralkodott, hataloméhes volt, amelyet nem senkivel sem akart megosztani. A feleségének megtiltotta, hogy beleavatkozzon a politikába és a trónörököst sem informálta a napi problémákról és az utána következő döntéseiről sem. (...) I. Károly az "aktív monarchia" követője volt, és nem elégedett meg azzal, hogy felelősséget vállaljon az aláírásával a kormányok és miniszterek döntéseiről, hanem kinyilvánította a kezdeményező készségét és javaslatokkal és megoldásokkal érkezett melyek megvalósítása érdekében sok energiát keményen megdolgozott. Sikerült sok akadályt leküzdenie és ellenkezéseket, de nem bátortalanodott el, tudta használni a széles körű módszereit és eszközeit, hogy elérje célját. (...) Sikerült úgy megjelennie a miniszterek előtt mint egy parancsnok a hadserege előtt. I. G. Duca jelentette hogyan történt a liberális kormány beiktatási ceremóniája, 1914 januárjában. A király megjelent katonai egyenruhában, és mindegyik miniszter elmondta az esküt, miután aláírták azt felsorakoztak a régiség sorrendjében.

Kiindulva az adott szövegből, válaszoljatok a következőkre:

- A. Nevezzétek meg, C. G. Jung elmélete alapján *I. Károly* temperamentumtípusát. Jelöljétek meg a szövegben, idézzetek két gondolatot/kijelentést, melyen keresztül bizonyítsátok be a megadott választ.
6 pont
- B. Gondoljátok, hogy I. Károly erős személy volt? A szövegre hivatkozva nevezzetek meg egy okot, mely alátámasztja a választotokat
4 pont
- C. A szöveg úgy mutatja be I. Károlyt, mint *egy kitartó személyt*. Az adott szövegre hivatkozva nevezzetek meg 2 indokot, mely mindezt bizonyítja.
6 pont
- D. Körülbelül fél oldal terjedelemben mutassátok be I. Károly jellemét, G. W. Allport elmélete alapján, kiemelve a személy jellemének egy kardinális és két fő-vonását.
10 pont
- E. Fogalmazzatok meg egy érvet, amellyel megcáfoljátok azt az állítást, mely szerint *minden személyiség vonás egy képesség is egyben*.
4 pont

